

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/186/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7509211610
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Hrabovecká
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7509211610.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marianny Hraboveckej a členiek senátu JUDr. Diany Solčányovej a JUDr. Frederiky Zozulákovej v právnej veci navrhovateľky V. N. nar. X.X.U. bývajúcej v X.J. XX zastúpenej JUDr. Janou Šándorovou advokátkou so sídlom Advokátskej kancelárie v Košiciach na Mlynárskej 19 proti odporcovi V. N. nar. XX.X.U. bývajúceho v X. U. zastúpeného JUDr. Martou Šuvadovou advokátkou so sídlom Advokátskej kancelárie v Košiciach na Floriánskej 16 v konaní o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej C. N. nar. U..U..U. zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie 9 o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie zo 7.12.2011 č.k. 15C 113/2009-122 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutom výroku o výživnom pre maloletú C. nar. XX.XX.U. a vo výroku o úprave styku otca s maloletou C. na čas po rozvode manželstva.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zo 7.12.2011 č.k. 15C 113/2009-122 rozviedol manželstvo účastníkov konania V. N. a V. N. uzavreté X.X.U. zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu M. vo zväzku X, ročníka U., na strane U., pod poradovým číslom XX. Na čas po rozvode zveril maloletú C. nar. XX.XX.U. do osobnej starostlivosti matky (navrhovateľky), ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok a otca (odporcu) zaviazal prispievať na výživu maloletej 50 € mesačne od právoplatnosti rozsudku vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca matke dieťaťa (navrhovateľke). Upravil styk otca s maloletou C. každú stredu od 16.00 hod. do 19.00 hod., kedy dieťa vyzdvihne pred školou a o 19.00 hod. ju odovzdá matke, každý nepárny týždeň v mesiaci od soboty od 9.00 hod. do nedele do 17.00 hod., druhý sviatok vianočný od 9.00 hod. do 17.00 hod., Veľkonočnú nedeľu od 9.00 hod. do 17.00 hod., kedy dieťa vyzdvihne pred domom matky a v dohodnutom čase odovzdá matke, každý páry rok cez jarné prázdniny počnúc sobotou od 9.00 hod. pred prázdninami do soboty po prázdninách do 17.00 hod., každý nepárny rok cez zimné prázdniny počnúc druhým sviatkom vianočným od 9.00 hod. do soboty po prázdninách do 17.00 hod., cez letné prázdniny od 1.7. od 9.00 hod. do 15.7. do 17.00 hod. nepretržite a od 1.8. od 9.00 hod. do 15.8. do 17.00 hod. nepretržite. Matke uložil povinnosť dieťa na styk s otcom riadne a včas pripraviť a odovzdať otcovi pred domom, kde sa zdržiava a otcovi uložil povinnosť dieťa v uvedenú hodinu odovzdať matke pred jej domom. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

Proti výroku o výživnom a výroku o úprave styku otca s maloletou C. na čas po rozvode manželstva podala v zákonnej lehote odvolanie matka dieťaťa s návrhom, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o výživnom tak, že otca zaviazže prispievať na výživu maloletej 100 € mesačne od právoplatnosti rozsudku vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca matke dieťaťa a vo výroku o úprave styku zmenil tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každú stredu od 16.00 hod. do 19.00

hod., kedy dieťa vyzdvihne pred školou a o 19.00 hod. jej odovzdá a každý nepárny týždeň v mesiaci od soboty od 9.00 hod. do nedele do 17.00 hod., kedy je povinná dieťa na styk s otcom riadne a včas pripraviť a odovzdať otcovi pred domom, v ktorom sa dieťa zdržiava. Vyjadrila názor, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci vzhľadom na to, že v konaní vedenom na Okresnom súde Košice - okolie pod sp.zn. 4P 134/2009 bolo vykonané znalecké dokazovanie, na základe ktorého bol upravený styk otca s maloletou C. každý druhý víkend a na dve poobedia počas týždňa, ktorý nadobudol právoplatnosť 21.6.2011 v časti o úprave styku, ktorú vzhľadom na vek maloletej považuje za dostatočnú za daných okolností, keď od právoplatnosti tohto rozsudku nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala rozšírenie styku aj na obdobie cez vianočné a veľkonočné sviatky, jarné a letné prázdniny. Vyjadrila názor, že rozšírenie styku otca s maloletou prichádza do úvahy len do budúcnosti, a to postupným a rozumným navyšovaním času, ktorý by otec trávil s dcérou v závislosti od veku a duševnej vyspelosti maloletej. Súdom určené výživné 50 € mesačne pre maloletú C. považuje za nízke a nezodpovedajúce skutočným možnostiam a schopnostiam otca. V tejto súvislosti zdôraznila, že otec sa nezamestnal ako automechanik alebo vodič účelovo, a to z dôvodu, aby nemusel platiť vyššie výživné na dcéru. Zadaním tohto druhu práce do vyhľadávača pracovných ponúk na internete našla niekoľko obdobných voľných pracovných miest, z čoho vyplýva, že ak by mal otec seriózny záujem zamestnať sa, tak by si prácu našiel a nebol nezamestnaný od 20.6.2011. Zároveň má vedomosť o tom, že otec vykonával „čiernu prácu“ ako automechanik pre T. K. v spoločnosti P.-V.-B. v novembri až decembri 2011, ktoré skutočnosti boli predmetom dokazovania v konaní vedenom na Okresnom súde Košice - okolie pod sp.zn. 15C 113/2009 o určenie manželského výživného.

Otec maloletej vo vyjadrení k odvolaniu konštatoval, že súd prvého stupňa sa riadne vysporiadal so všetkými tvrdeniami matky uvádzanými v odvolaní a rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti považuje za vecne správne, zohľadňujúce všetko v prospech maloletej dcéry účastníkov konania. K tvrdeniu matky, že ak by bola úprava styku otca s maloletou C. v takomto časovom rozsahu v záujme dieťaťa, tak by v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností (4P 134/2009) bola upravená striedavá výchova maloletej a uviedol, že znalec striedavú výchovu neodporučil, nie však kvôli vzťahu medzi maloletou a ním alebo pre dôvod, že by mal zlý vplyv na maloletú, ale hlavne preto, že komunikácia medzi rodičmi je výrazne narušená. Práve „komunikácia“ a nemožnosť sa nijako dohodnúť s matkou dieťaťa, bolo hlavným dôvodom, prečo žiadal zvýšiť frekvenciu styku, keďže matka mu bola ochotná dávať maloletú len v presne súdom vymedzenom čase, čo však vzhľadom na krátkosť tohto vymedzenia nijakým spôsobom neprispievalo a neprispieva k budovaniu si vzájomných vzťahov medzi ním a dcérou nehovoriac o tom, že samo dieťa je s ním rado a žiadalo si s ním byť viac. Navyše, znalec vo svojom posudku striedavú výchovu v budúcnosti nevylúčil. Konštatoval, že rozhodnutie súdu prvého stupňa naplňa zmysel ust. § 24 ods. 4 zák.č. 36/2005 o rodine a takýmto stykom si maloletá zachová k nemu vzťah, ktorý je veľmi dobrý. Má za to, že ak sa matka snaží o zníženie jeho styku s maloletou, neháji jej záujmy, keďže dieťa má právo na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi a navyše tomuto styku nebráni ani vzdialenosť, vzhľadom na to, že obidvaja rodičia bývajú v jednej obci. Tvrdenie matky, že sa účelovo nezamestnal ako automechanik, aby nemusel platiť vyššie výživné na dcéru, považuje za urážlivé už aj vzhľadom na to, že napriek tomu, že bol nezamestnaný a bez nároku na podporu v nezamestnanosti, čiže bez akéhokoľvek príjmu, sám a dobrovoľne chcel platiť na dcéru. Vyjadrenie typu „ak by sa chcel seriózne zamestnať, tak by si prácu našiel“ vyznievajú nanajvýš smiešne vzhľadom na to, že matka je sama nezamestnaná a ak by skutočne chcela zlepšiť svoju finančnú situáciu, prácu by si predsa našla. Jeho majetkové pomery sa nijako nezmenili a napriek tomu je naďalej ochotný na výživu svojej dcéry prispievať 50 € mesačne. Na okraj uviedol, že matkou toľko pretraktovaná spoločnosť A..P..B..K.. R., s.r.o. prepustila všetkých svojich zamestnancov z dôvodu úplnej platobnej neschopnosti a majiteľ (aj konateľ spoločnosti) si siahol na život a zomrel. Na základe uvedeného navrhol odvolaciemu súdu, aby rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých výrokoch potvrdil.

Kolízny opatrovník maloletej vo vyjadrení k odvolaniu matky konštatoval, že otec dieťaťa bol od 16.3.2010 do 31.8.2010 zamestnaný v spoločnosti L. R., kde mal príjem 303,67 € a od 20.6.2011 je nezamestnaný bez nároku na podporu v nezamestnanosti. Na základe dohody o vykonaní práce pracuje ako vodič v súkromnej firme za dohodnutý príjem 2 € na hodinu. Z odpisov mzdového listu otca za rok 2011 súd zistil, že jeho mesačný príjem je cca 50 €. Býva v rodinnom dome, ktorého vlastníkami a zároveň užívateľmi sú jeho rodičia, obytné priestory pozostávajú z piatich izieb, kuchyne a príslušenstva. Domácnosť je kompletne zariadená štandardným nábytkom a predmetmi osobnej

potreby. Hygiena domácnosti je na primeranej úrovni. Otec dieťaťa má vytvorené vhodné podmienky pre pravidelný kontakt s dieťaťom. Vzhľadom k tomu, že obidvaja rodičia v rámci konania sp.zn. 4P 134/2009 navrhovali zverenie dieťaťa do svojej výchovy a otec v priebehu konania navrhol, aby súd skúmal aj možnosť striedavej osobnej starostlivosti, bolo vo veci nariadené znalecké dokazovanie z odboru pedopsychológie a zo záverov posudku vyplynulo, že obidvaja rodičia sú psychologicky schopní zastávať rolu rodiča, avšak aktuálne boli zistené lepšie intelektové, osobnostné a citové predpoklady u matky. Znalec z uvedených dôvodov odporučil zveriť maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky a styk otca s dieťaťom upraviť vo frekvencii dva víkendy v mesiaci s možnosťou prespania maloletej u otca. V rámci konania bol na pojednávaní vypočutý znalec, ktorý pripustil možnosť rozšírenia styku otca s dieťaťom na jedno popoludnie počas týždňa. Vzhľadom k nízkemu veku dieťaťa zatiaľ neodporučil častejší kontakt a taktiež neodporučal striedavú osobnú starostlivosť, nakoľko komunikácia medzi rodičmi je výrazne narušená a svoje konflikty prenášajú na dieťa. Vo vyššom veku dieťaťa a v závislosti od aktuálnych vzťahov môže dôjsť k rozšíreniu styku otca s dieťaťom, ako to konštatoval znalec. Kolízny opatrovník navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa výživného pre maloleté dieťa a v časti úpravy styku otca s maloletým dieťaťom každý týždeň v stredu od 16.00 hod. do 19.00 hod., každý nepárny týždeň v mesiaci od soboty od 9.00 hod. do nedele do 17.00 hod., druhý sviatok vianočný v čase od 9.00 hod. do 17.00 hod. a počas Veľkonočnej nedele od 9.00 hod. do 17.00 hod.. Styk otca s maloletým dieťaťom počas jarných, zimných a letných prázdnin v zmysle záverov znaleckého posudku v predchádzajúcom konaní neodporučil upraviť.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Výroky rozsudku o rozvode manželstva účastníkov konania a zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky neboli odvolaním napadnuté, nadobudli právoplatnosť, preto neboli predmetom preskúmania v odvolacom konaní (§ 206 ods. 2 O.s.p.).

Odvolací súd na základe odvolania matky preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti aj s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav, posúdil ho podľa správnych zákonných ustanovení Zákona o rodine a zákonne rozhodol o výživnom pre maloletú C. a o úprave styku otca s maloletou C. na čas po rozvode. Súd prvého stupňa vykonal všetky dôkazy významné pre rozhodnutie a v súlade s § 132 O.s.p. vyhodnotil dôkazy, každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci, v dôsledku čoho je odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa v napadnutej časti presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. Konajúci súd sa vysporiadal s námietkami matky uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jej obranu už v priebehu konania na súde prvého stupňa a matka ani v priebehu odvolacieho konania neuviedla žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o výživnom a úprave styku. Odvolací súd posúdením všetkých relevantných skutočností vo vzťahu k predmetu konania dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne kvalifikoval skončenie pracovného pomeru dohodou v spoločnosti L. R., s.r.o., F. XX, K. 12.10.2010 za stratu zamestnania zavinenú otcom, a následne správne vychádzal pri určení výživného z jeho príjmu 303,67 €, ktorý dosahoval u tohto zamestnávateľa, pretože dôsledne vychádzajúc z ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného je rozhodujúci príjem, ktorý by rodič reálne mohol dosahovať a nie je príjem, ktorý fakticky dosahuje preto, že svoje schopnosti riadne nevyužíva, zmenil výhodnejšie zamestnanie bez dôležitého dôvodu alebo stratil zamestnanie vlastným zavinením. V danom prípade je potrebné bez výhrad pripustiť sťaženú životnú situáciu na oboch stranách, ale ani aplikácia ust. § 75 ods. 1 vety druhej Zákona o rodine nemohla mať za následok určenie výživného v súlade s návrhom matky, pretože bolo potrebné vychádzať z potencionálneho príjmu otca, t.j. z príjmu, ktorý dosahoval pred ukončením pracovného pomeru. Pretože uspokojovanie odôvodnených potrieb dieťaťa je vždy limitované možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi rodičov dospel odvolací súd k záveru, že v tomto prípade pomery otca odôvodňujú plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu len v rozsahu určenom rozhodnutím súdu prvého stupňa o výživnom. Odvolací

súd vo vzťahu k odvolacím námietkam matky poznamenáva, že právo rodiča, ktorému nebolo dieťa zverené do výchovy, stretávať sa s týmto dieťaťom je jedným z jeho základných práv. Na rozdiel od iných rodičovských práv a povinností môže súd upraviť styk rodiča s dieťaťom len vtedy, ak sa rodičia v tejto otázke nedohodli. Vzťah dieťaťa a rodiča je prirodzeným biologickým vzťahom a každé dieťa potrebuje pre zdravý vývoj pocit spolupatričnosti nielen so svojou matkou, ale aj so svojím otcom. Len ich vzájomné pozitívne pôsobenie v rámci výchovného procesu dáva záruku riadneho vývoja dieťaťa. Výchovné pôsobenie len zo strany jedného rodiča má spravidla za následok nedostatky správania a myslenia dieťaťa. Negatívne dôsledky vznikajú najmä v situácii, keď jeden z rodičov bráni druhému stretávať sa s dieťaťom, hoci druhý nedáva k tomu dôvod. Rodič, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, uplatňuje pri styku s ním svoju úlohu pri výchove dieťaťa danú mu v ust. § 26 Zákona o rodine. Úlohou druhého rodiča, ktorý maloleté dieťa vychováva je okrem iného, aby so zreteľom na záujem dieťaťa vytváral priaznivé podmienky na styk druhého rodiča s dieťaťom a to hlavne vedením dieťaťa k tomu, aby malo správny vzťah k tomuto rodičovi. Právu styku rodiča s dieťaťom korešponduje právo dieťaťa poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť, ako aj právo dieťaťa na zachovaní jeho rodinných zväzkov v súlade so zákonom a s vylúčením nezákonných zásahov podľa článku 7 a 8 Dohovoru o právach dieťaťa. Zásadne treba pri úprave styku vychádzať z toho, že rodič má právo na to, aby s dieťaťom strávil polovicu jeho voľného času, t.zn. počas pracovných dní kalendárneho roka, ako aj počas víkendov, sviatkov a prázdnin. Úprava stretávania pod tento rozsah je obmedzením styku, ku ktorému je možné pristúpiť len za podmienok daných v ust. § 25 ods. 3 Zákona o rodine. Ak je oprávnený rodič schopný sa o svoje dieťa riadne postarať po celú dobu stretávania a má na to vytvorené všetky podmienky, potom nieť žiadneho zákonného dôvodu na to, aby bol tento styk akokoľvek obmedzovaný. Súd prvého stupňa rozhodol správne a zákonne, keď upravil styk otca s maloletou C. v rozsahu zodpovedajúcom približne polovici voľného času maloletej počas školského roka, ako aj sviatkov a prázdnin, pretože je správne a predovšetkým spravodlivé, aby otec, ktorý je rodičovsky rovnako hodnotný ako matka, mohol plniť svoju otcovskú rolu v plnej miere a rovnako je v záujme maloletej, ktorá na základe Deklarácie práv dieťaťa má právo byť vychovávaná obidvomi rodičmi. Pokiaľ ide o odvolaciu námietku matky vo vzťahu k znaleckému posudku, odvolací súd konštatuje, že doba, ktorá uplynula od rozhodnutia súdu 16.11.2010, resp. od podania znaleckého posudku v priebehu konania o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej C. na čas do rozvodu manželstva vedeného pod sp.zn. 4P 134/2009 je dostatočná pre záver, že rozšírenie styku na obdobie prázdnin (jarné, zimné a letné prázdniny) je dôvodné a korešponduje aj s ust. § 154 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého je pre rozhodnutie súdu vždy rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Odvolací súd je toho presvedčenia, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkové okolnosti dôležité pre rozhodnutie o úprave styku otca s maloletou C. na čas po rozvode a s výsledkami hodnotenia dôkazov, ktoré sú súčasťou odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa, sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje, pretože vychádzajú zo zisteného skutkového stavu veci, zodpovedajú zásadám logiky a nie sú v rozpore so zákonom. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o výživnom a vo výroku o úprave styku otca s maloletou C. podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil a podľa § 219 ods. 2 O.s.p. sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.